

LEGE nr. 226 din 16 septembrie 2021

privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie

EMITENT • PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 891 din 16 septembrie 2021

Data intrării în vigoare 01-11-2021

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Prezenta lege stabilește criteriile de încadrare a familiilor și persoanelor singure în categoria consumatorilor vulnerabili de energie și reglementează măsurile de protecție socială pentru aceștia în ceea ce privește accesul la resursele energetice pentru satisfacerea nevoilor esențiale ale gospodăriei, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei energetice.

(2) Prezenta lege urmărește îndeplinirea următoarelor obiective:

- a) asigurarea accesibilității energiei din punctul de vedere al prețului pentru toți cetățenii;
- b) asigurarea disponibilității fizice neîntrerupte a resurselor energetice pentru toți consumatorii vulnerabili;
- c) promovarea accesului la măsurile de creștere a performanței energetice a clădirilor cu destinație de locuințe;
- d) prevenirea și combaterea sărăciei energetice și excluziunii sociale.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică activității de distribuție și furnizare a energiei electrice, energiei termice, gazelor naturale și combustibililor solizi și/sau petrolieri către consumatorii vulnerabili de energie.

Articolul 2

(1) După natura lor, măsurile de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie pot fi financiare și nonfinanciare.

(2) Măsurile de protecție socială financiare constau în acordarea de ajutoare destinate asigurării nevoilor energetice minimale și sunt:

- a) ajutor pentru încălzirea locuinței;
- b) ajutor pentru consumul de energie destinat acoperirii unei părți din consumul energetic al gospodăriei pe tot parcursul anului;
- c) ajutor pentru achiziționarea, în cadrul unei locuințe, de echipamente eficiente din punct de vedere energetic, necesare pentru iluminarea, răcirea, încălzirea și asigurarea apei calde de consum, pentru înlocuirea aparatelor de uz casnic depășite din punct de vedere tehnic și moral cu aparate de uz casnic eficiente din punct de vedere energetic, precum și pentru utilizarea mijloacelor de comunicare care presupun consum de energie;
- d) ajutor pentru achiziționarea de produse și servicii în vederea creșterii performanței energetice a clădirilor ori pentru conectarea la sursele de energie.

(3) Măsurile de protecție socială nonfinanciare constau în facilități de acces și conectare la sursele de energie disponibile necesare pentru asigurarea nevoilor energetice minimale, inclusiv interzicerea deconectării de la sursele de energie pentru toate categoriile de consumatori vulnerabili din cele prevăzute la art. 4, precum și consilierea și informarea transparentă și accesibilă a populației cu privire la sursele de energie, costuri și proceduri de acces la acestea, în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Măsurile de protecție socială financiare prevăzute la alin. (2) se finanțează din bugetul de stat, din bugetele locale sau din fonduri europene.

Articolul 3

(1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) consumator vulnerabil de energie, denumit în continuare consumator vulnerabil - persoana singură/familia care, din motive de sănătate, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, necesită măsuri de protecție socială și servicii suplimentare pentru a-și asigura cel puțin nevoile energetice minimale;
- b) consum mediu lunar de energie termică - cantitatea de energie termică, măsurată în gigacalorii, necesară încălzirii locuinței, stabilită pentru persoana singură/familie, pe tip de apartament/locuință, în funcție de zona de temperatură, conform anexei nr. 1;

c) zonă de temperatură - repartizarea județelor în funcție de temperaturile medii multianuale înregistrate, conform anexei nr. 2;

d) familie - soțul, soția, precum și alte persoane, indiferent dacă între acestea există sau nu relații de rudenie, care au același domiciliu ori reședință și/sau care locuiesc și gospodăresc împreună ori, după caz, sunt înscrise în cartea de imobil și sunt luate în calcul la stabilirea cheltuielilor de întreținere a locuinței;

e) persoană singură - persoana care a împlinit vârsta de 18 ani, care locuiește singură și nu se mai află în întreținerea părinților, precum și persoana cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani, care locuiește și se gospodărește singură și are capacitate de exercițiu anticipată, potrivit prevederilor art. 40 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare;

f) locuință de domiciliu sau de reședință, denumită în continuare locuință - construcția cu destinația de locuință aflată în proprietatea titularului ajutorului ori închiriată sau asupra căreia acesta exercită un drept de folosință în condițiile legii, situată la adresa înscrisă în actele de identitate ale membrilor de familie sau, după caz, adresa la care persoanele sunt înscrise în cartea de imobil și sunt luate în calcul la stabilirea cheltuielilor de întreținere a locuinței. Se asimilează locuinței de domiciliu sau de reședință și locuința de necesitate, precum și locuința socială, astfel cum sunt acestea definite potrivit prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și, după caz, locuințele situate în așezări informale, astfel cum sunt definite potrivit anexei nr. 2 la Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, sau de legislația anterioară acesteia, aplicabilă la data edificării construcției. Nu se consideră locuință instituțiile de asistență socială sau alte așezăminte cu caracter social, inclusiv cele înființate și administrate de cultele religioase, asociațiile sau grupurile religioase, prevăzute de Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată;

g) sezon rece - perioada de 5 luni cuprinsă între data de 1 noiembrie a anului curent și data de 31 martie a anului următor. Perioada sezonului rece poate fi prelungită/redușă într-unul sau mai multe județe la solicitarea consiliilor județene, cu avizul Administrației Naționale de Meteorologie. Perioada de prelungire/reducere a sezonului rece, precum și procedura de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței în această perioadă se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și a Ministerului Muncii și Protecției Sociale;

h) ajutor pentru încălzirea locuinței - măsură care are drept scop sprijinul financiar, din categoria celor prevăzute la art. 2 alin. (2), suportată din bugetul de stat și/sau, după caz, din bugetele locale, destinată consumatorilor vulnerabili, care are drept scop acoperirea integrală sau, după caz, a unei părți din cheltuielile cu încălzirea locuinței. Ajutorul se acordă pentru consumatorii vulnerabili de energie termică în sistem centralizat, energie electrică, gaze naturale, combustibili solizi și/sau petrolieri. Acesta se acordă numai pentru un singur sistem de încălzire, acesta fiind cel principal utilizat;

i) supliment pentru energie - măsura care are drept scop sprijinul financiar, din categoria celor prevăzute la art. 2 alin. (2), suportată din bugetul de stat și/sau, după caz, din bugetele locale, destinată consumatorilor vulnerabili, care are drept scop acoperirea integrală sau, după caz, a unei părți din cheltuielile cu iluminatul locuinței, susținerea facilităților de gătit și asigurarea apei calde în locuință, asigurarea continuității în alimentare a echipamentelor electrice de care depinde viața persoanelor, din motive de sănătate, și utilizarea mijloacelor de comunicare care presupun utilizarea de energie;

j) facilități privind accesul la energie - măsuri de sprijin din categoria celor prevăzute la art. 2 alin. (3), care au drept scop accesul și conectarea la sursele de energie disponibile;

k) sprijin pentru eficientizarea consumului de energie - măsură care are drept scop sprijinul financiar din categoria celor prevăzute la art. 2 alin. (2), suportată din bugetul de stat și/sau, după caz, din bugetele locale sau fonduri europene ori contracte de performanță energetică puse în aplicare de distribuitorii/ furnizorii de energie și/sau companii de servicii energetice, destinată consumatorilor vulnerabili, pentru acoperirea unei părți din costul sistemelor utilizate pentru creșterea eficienței energetice, potrivit dispozițiilor Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare;

l) titular al ajutorului - reprezentantul familiei sau, după caz, persoana singură care îndeplinește condițiile legale de acordare a măsurilor prevăzute la lit. h) și i), solicită acordarea acestora și poate fi, după caz: proprietarul locuinței, succesorul de drept al acestuia, persoana care a înstrăinat locuința în baza unui contract cu clauză de întreținere sau cu rezerva dreptului de abitație/uzufruct, titularul contractului de închiriere, comodat, concesiune al acesteia ori alt membru de familie major și împuternicit de proprietarul locuinței sau de titularul contractului de închiriere ori, după caz, reprezentantul legal al persoanei singure care nu a împlinit vârsta de 16 ani sau al persoanelor prevăzute la art. 43 alin. (1) lit. b) și art. 178 lit. a) și b) din Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare;

m) beneficiar - familia sau persoana singură definite conform lit. d) și e) și care îndeplinește condițiile prezentei legi privind acordarea măsurilor prevăzute la lit. h) și i);

n) venit mediu net lunar - totalitatea veniturilor nete pe care le realizează persoana singură sau, după caz, membrii familiei, în luna anterioară lunii în care se solicită dreptul, așa cum acestea sunt prevăzute la art. 8 alin. (1)-(3) din Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, împărțită la numărul persoanelor din familia definită la lit. d);

o) sărăcie energetică - imposibilitatea consumatorului vulnerabil, definit la lit. a), de acoperire a nevoilor energetice minimale, definite la lit. p);

p) nevoi energetice minimale - consumul minim de energie al persoanei singure/unei familii pentru iluminat, răcirea și încălzirea optimă a locuinței, susținerea facilităților de gătit și asigurarea apei calde în locuință, utilizarea mijloacelor de comunicare care presupun utilizarea de energie sau alimentarea dispozitivelor medicale pentru susținerea vieții ori pentru ameliorarea sănătății persoanelor. Limita minimă a consumului se stabilește prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale, pe baza datelor puse la dispoziție de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, precum și de Institutul Național de Statistică;

q) furnizor - persoană fizică sau juridică ce asigură furnizarea energiei termice, energiei electrice, gazelor naturale, după caz, către clienți;

r) valoare de referință - nivelul maxim al ajutorului pentru încălzirea locuinței aferent unei luni, stabilit în funcție de sistemul de încălzire utilizat, potrivit dispozițiilor prezentei legi;

s) gospodărie - unitate formată dintr-o locuință și din persoanele fizice care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun și valorificând în comun bunurile dobândite prin munca lor.

(2) Măsurile de sprijin de natura celor prevăzute la alin. (1) lit. h) și i) se acordă în funcție de venitul mediu net lunar pe membru de familie sau al persoanei singure, după caz.

Capitolul II

Criterii de încadrare în categoria consumatorului vulnerabil

Articolul 4

(1) Consumatorii vulnerabili se încadrează în următoarele categorii:

- a) consumatori vulnerabili din motive de venit;
- b) consumatori vulnerabili din motive de vârstă;
- c) consumatori vulnerabili din motive de sănătate;
- d) consumatori vulnerabili izolați.

(2) În categoria consumatorilor vulnerabili din motive de venit se încadrează familia sau persoana singură al cărei venit mediu net lunar pe membru de familie ori al persoanei singure se încadrează în venitul prevăzut la art. 7 alin. (2).

(3) În categoria consumatorilor vulnerabili din motive de vârstă se încadrează persoanele prevăzute la alin. (2) și care au împlinit vârsta standard de pensionare prevăzută de legislația privind sistemul public de pensii.

(4) În categoria consumatorilor vulnerabili din motive de sănătate se încadrează persoanele care, fie necesită aparate electrice pentru menținerea în viață sau pentru menținerea stării de sănătate, fie prezintă probleme de sănătate care împiedică sau restricționează mobilitatea și/sau deplasarea acestora ori necesită modalități de informare și comunicare adaptate nevoilor specifice, în condițiile prevăzute de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În categoria consumatorilor vulnerabili izolați se încadrează familiile și persoanele singure ale căror locuințe se află în zone izolate sau în așezări informale potrivit anexei nr. 2 la Legea nr. 350/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Documentele pe baza cărora se realizează încadrarea în categoria consumatorilor vulnerabili se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Articolul 5

Familia, precum și oricare dintre membrii familiei sau, după caz, persoana singură poate fi încadrată în una sau mai multe din categoriile de consumatori vulnerabili prevăzute la art. 4 alin. (1), dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de lege, și beneficiază cumulativ de măsurile de protecție socială financiară și nonfinanciară corespunzătoare, acordate categoriilor în care sunt încadrate.

Capitolul III

Măsurile de protecție socială de natură financiară

Secțiunea 1

Ajutorul pentru încălzirea locuinței - condiții de acordare și cuantum

Articolul 6

(1) Ajutorul pentru încălzirea locuinței, denumit în continuare ajutor pentru încălzire, se acordă pentru un singur sistem utilizat pentru încălzirea locuinței, pe perioada sezonului rece, declarat de persoana singură, respectiv de un membru al familiei care are capacitate deplină de exercițiu al drepturilor civile, care devine titularul ajutorului.

(2) În funcție de sistemul de încălzire utilizat în locuință, categoriile de ajutoare pentru încălzire sunt:

- a) ajutor pentru încălzirea locuinței cu energie termică în sistem centralizat, denumit în continuare ajutor pentru energie termică;
- b) ajutor pentru gaze naturale;
- c) ajutor pentru energie electrică;
- d) ajutor pentru combustibili solizi și/sau petrolieri.

(3) Ajutorul pentru încălzire se acordă numai familiilor și/sau persoanelor singure care nu beneficiază de alte forme de sprijin pentru încălzirea locuinței acordate în baza contractelor de muncă sau a legislației specifice ramurilor economice.

(4) Cuantumul ajutoarelor pentru încălzire prevăzute la alin. (2) lit. a)-c) este egal cu:

a) contravaloarea energiei termice furnizate în sistem centralizat, a cantității de gaze naturale și/sau a energiei electrice consumate lunar, dacă valoarea consumului este mai mică decât valoarea ajutorului pentru încălzire calculată conform prevederilor art. 7 alin. (1);

b) valoarea ajutorului pentru încălzire calculată conform prevederilor art. 7 alin. (1), dacă valoarea consumului este mai mare decât cuantumul ajutorului pentru încălzire acordat potrivit dispozițiilor art. 7.

(5) Contravaloarea ajutorului pentru încălzire prevăzută la alin. (2) lit. a)-c) se evidențiază în facturile emise de furnizori.

(6) Pentru stabilirea consumului înregistrat efectiv în fiecare lună din perioada sezonului rece, stabilirea cantității de energie electrică/gaze naturale consumată se face lunar, pe baza indicațiilor contoarelor.

(7) Contravaloarea ajutorului pentru încălzire prevăzută la alin. (2) lit. d) se plătește titularului.

(8) Prin excepție de la prevederile art. 3 alin. (1) lit. d), în cazul ajutorului pentru încălzire prevăzută la alin. (2) lit. d), se are în vedere noțiunea de familie astfel cum este definită la art. 2 din Legea nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 7

(1) Ajutorul se acordă în funcție de venitul mediu net lunar pe membru de familie sau al persoanei singure, după caz, iar suma aferentă pentru compensarea procentuală se suportă din bugetul de stat, după cum urmează:

- a) în proporție de 100% din valoarea de referință, dar nu mai mult decât consumul facturat, în situația în care venitul mediu net lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este de până la 200 lei;
- b) în proporție de 90%, în situația în care venitul mediu net lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este cuprins între 200,1 lei și 320 lei;
- c) în proporție de 80%, în situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este cuprins între 320,1 lei și 440 lei;
- d) în proporție de 70%, în situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este cuprins între 440,1 lei și 560 lei;
- e) în proporție de 60%, în situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este cuprins între 560,1 lei și 680 lei;
- f) în proporție de 50%, în situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este cuprins între 680,1 lei și 920 lei;
- g) în proporție de 40%, în situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este cuprins între 920,1 lei și 1.040 lei;
- h) în proporție de 30%, în situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este cuprins între 1.040,1 lei și 1.160 lei;
- i) în proporție de 20%, în situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie sau al persoanei singure este cuprins între 1.160,1 lei și 1.280 lei;
- j) în proporție de 10%, în situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie este cuprins între 1.280,1 lei și 1.386 lei;
- k) în proporție de 10%, în situația în care venitul net mediu lunar al persoanei singure este cuprins între 1.280,1 lei și 2.053 lei.

(2) Venitul mediu net lunar până la care se acordă ajutorul pentru încălzire este de 1.386 lei/persoană, în cazul familiei, și de 2.053 lei, în cazul persoanei singure.

(3) Valoarea de referință, în funcție de sistemul de încălzire utilizat, se actualizează prin hotărâre a Guvernului și nu poate fi mai mică de:

- a) 250 lei/lună, pentru gaze naturale;
- b) 500 lei/lună, pentru energie electrică;

c) 320 lei/lună, pentru combustibili solizi și/sau petrolieri.

(4) Nivelul veniturilor până la care se acordă ajutoarele pentru încălzire prevăzute la alin. (1) și (2), precum și valoarea stimulentei pentru energie, prevăzută la art. 25, se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

(5) Valoarea de referință a ajutorului pentru energie termică se stabilește, lunar, în limita consumului mediu, prevăzut în anexa nr. 1, în funcție de prețul local al energiei termice facturate populației.

(6) Cuantumul ajutoarelor pentru încălzire prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a)-c) se scade din factura care atestă contravaloarea consumului, lunar, de către furnizori, și nu poate fi mai mare decât valoarea consumului facturat.

(7) Dacă din calculul ajutorului pentru încălzire, potrivit prevederilor alin. (1), rezultă fracțiuni în bani, cuantumul se rotunjește la leu în favoarea beneficiarului.

Articolul 8

(1) Ajutorul pentru încălzire se acordă numai pentru o singură locuință, respectiv pentru locuința de domiciliu sau, după caz, de reședință.

(2) În situația în care două sau mai multe familii sau persoane singure locuiesc în același spațiu locativ, ajutorul pentru încălzire prevăzut la art. 6 alin. (2) lit. a)-c) se acordă în numele titularului contractului/convenției individuale încheiat/încheiate cu furnizorul.

(3) Ajutorul pentru încălzire se acordă familiilor și persoanelor singure, cetățeni români, care locuiesc în România.

(4) Ajutorul pentru încălzire se acordă și familiilor și persoanelor singure care nu au cetățenie română, dacă se află în una dintre următoarele situații:

a) sunt cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, ai unui stat aparținând Spațiului Economic European, ai Confederației Elvețiene sau ai altor state, pe perioada în care au domiciliul sau, după caz, reședința în România, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) sunt cetățeni străini sau apatrizi cărora li s-a acordat o formă de protecție în România, în condițiile Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare, și au domiciliul sau, după caz, reședința în România;

c) sunt apatrizi care au domiciliul sau, după caz, reședința în România, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Ajutorul pentru încălzire prevăzut la art. 6 alin. (2) lit. c) se acordă consumatorilor vulnerabili care nu dețin altă formă de încălzire, precum și consumatorilor vulnerabili care, din motive tehnologice sau economice, au fost debransați de la furnizarea energiei termice sau a gazelor naturale și care au contracte valabile de furnizare a energiei electrice.

Articolul 9

(1) Autoritățile administrației publice locale pot acorda din bugetele proprii ajutor pentru încălzire familiilor și persoanelor singure ale căror locuințe nu se încadrează în definiția prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. f).

(2) Pentru beneficiarii ajutorului, aflați în situația prevăzută la art. 38 alin. (2) din Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile administrației publice locale pot acorda din bugetul local sprijin financiar pentru acoperirea integrală sau parțială a cotei-părți din cheltuielile cu energia termică consumată pentru încălzirea spațiilor aflate în proprietate indiviză.

(3) Autoritățile administrației publice locale pot implementa programe de certificare și audit energetic al clădirilor cu destinație de locuințe pentru consumatorii vulnerabili, potrivit Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată.

(4) Măsurile de sprijin prevăzute la alin. (1)-(3) pot fi acordate și sub forma ajutoarelor de urgență prevăzute la art. 28 alin. (2) din Legea nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 10

Ajutoarele pentru încălzire, acordate în condițiile prezentei legi, nu se iau în calcul la stabilirea dreptului la ajutor social în condițiile Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare, precum și a dreptului la alocație pentru susținerea familiei acordat în condițiile Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori a obligațiilor legale de întreținere.

Secțiunea a 2-a

Ajutorul pentru încălzirea locuinței - reglementări speciale pentru facturarea și plata energiei termice

Articolul 11

(1) Modul de facturare și de plată a contravalorii energiei termice consumate pentru încălzire de către asociațiile de proprietari/locatari sau persoanele fizice, care sunt titulari de contracte de furnizare a energiei termice /convenții individuale, poate fi:

- a) pe baza consumului lunar efectiv;
- b) pe baza consumului lunar efectiv, cu plata în tranșe procentuale, pe o perioadă de referință cu durata de 12 luni.

(2) Modalitatea de plată conform prevederilor alin. (1) lit. b), termenul scadent, precum și stabilirea perioadei de referință se aprobă prin hotărâre a consiliului local.

(3) Pentru familiile și persoanele singure care utilizează pentru încălzirea locuinței energie termică furnizată în sistem centralizat și care beneficiază de ajutoare, în condițiile prevăzute de prezenta lege, facturarea și plata consumului de energie termică se fac doar pe baza consumului efectiv, conform prevederilor alin. (1) lit. a).

Articolul 12

(1) La solicitarea scrisă a titularilor de contract de furnizare a energiei termice/convenție individuală, furnizorii aplică modul de plată a contravalorii energiei termice în tranșe procentuale, valabil pe durata unei perioade de referință, în baza unui act adițional la contractul de furnizare a energiei termice/convenția individuală.

(2) Opțiunea titularilor de contract de furnizare a energiei termice/convenție individuală asupra modului de plată a contravalorii energiei termice în tranșe procentuale se comunică furnizorilor cu cel mult 30 de zile înaintea începerii perioadei de referință.

Articolul 13

(1) Furnizorii de energie termică au obligația să accepte, la solicitarea titularilor de contract de furnizare a energiei termice/convenție individuală, facturarea în condițiile prevederilor art. 11.

(2) Titularii de contract de furnizare a energiei termice/convenție individuală sunt obligați să achite facturile în termen de 15 zile de la data primirii acestora în situația prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. a), respectiv în termen de 15 zile de la scadențele menționate în factură, în situația prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. b). Data emiterii facturii și scadențele se menționează în factură. Neachitarea facturii în termen de 30 de zile de la scadență atrage penalități de întârziere, conform prevederilor art. 42 alin. (10) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secțiunea a 3-a

Ajutorul pentru încălzirea locuinței - modul de stabilire și acordare

Articolul 14

(1) Ajutorul pentru încălzire se acordă pe bază de cerere și declarație pe propria răspundere privind componența familiei, veniturile acesteia și sistemul de încălzire utilizat.

(2) Formularul de cerere și declarație pe propria răspundere se completează potrivit modelului stabilit în anexa nr. 1 la Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 50/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(3) La completarea formularului, titularul are obligația de a menționa corect componența familiei, veniturile membrilor acesteia, precum și bunurile mobile și imobile deținute, așa cum sunt acestea trecute în formularul prevăzut la alin. (2).

(4) În vederea stabilirii dreptului la ajutor pentru încălzire, primarii solicită acte doveditoare care atestă identitatea și veniturile realizate de membrii familiei.

(5) În aplicarea prevederilor alin. (4) primarul stabilește dreptul la ajutor pentru încălzire, solicitând informații altor instituții/autorități sau, după caz, pe baza anchetei sociale efectuate de serviciul public de asistență socială.

(6) Pe parcursul sezonului rece, la sesizarea terților, la solicitarea agențiilor pentru plăți și inspecție socială, denumite în continuare agenții teritoriale, sau din oficiu, serviciul public de asistență socială efectuează anchete sociale pentru verificarea situațiilor semnalate și determinarea cazurilor de eroare și fraudă.

(7) În cazul solicitării ajutorului pentru energie electrică, anchetele sociale se efectuează obligatoriu, pentru toate situațiile, în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, în vederea verificării sistemului de încălzire utilizat. Fac excepție beneficiarii de ajutor social acordat în baza Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare, și beneficiarii de alocații pentru susținerea familiei acordate în baza Legii nr. 277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru care au fost efectuate deja anchetele sociale.

Articolul 15

(1) În cazul ajutorului pentru energie termică, formularele de cerere și declarație pe propria răspundere sunt transmise furnizorilor de către primării, până la data de 15 septembrie a fiecărui an.

(2) Furnizorii prevăzuți la alin. (1) transmit formularele către titularii de contract/convenție individuală, respectiv consumatorilor individuali și asociațiilor de proprietari/locatari, până la data de 25 septembrie a fiecărui an.

(3) Pentru gaze naturale, energie electrică și combustibili solizi și/sau petrolieri, formularele de cerere și declarație pe propria răspundere sunt puse la dispoziția solicitanților de către primării.

(4) Solicitantul ajutorului pentru încălzirea locuinței poate intra în posesia formularului de cerere și declarație pe propria răspundere, care se publică pe site-ul autorității administrației publice locale sau, după caz, al agenției teritoriale.

Articolul 16

Pentru acordarea ajutorului pentru încălzire, indiferent de sistemul de încălzire utilizat, cererile și declarațiile pe propria răspundere se depun, individual sau prin asociațiile de proprietari/locatari, la primăria comunei, orașului, municipiului ori, după caz, a sectorului municipiului București în a cărei rază teritorială se află locuința, de regulă, până la data de 15 octombrie a fiecărui an.

Articolul 17

(1) Stabilirea dreptului la ajutorul pentru încălzire, indiferent de sistemul de încălzire utilizat, se realizează în condițiile prezentei legi, prin dispoziție a primarului, care se emite o singură dată pentru toată perioada de acordare a ajutorului. Dispozițiile pot fi emise fie individual, fie pentru mai mulți beneficiari, caz în care vor fi aduse la cunoștința solicitanților individual.

(2) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) se comunică până la data de 15 noiembrie titularilor ajutoarelor pentru încălzire, direct, prin intermediul furnizorilor sau prin asociațiile de proprietari/locatari.

(3) Pentru acordarea ajutoarelor pentru încălzire în termenul prevăzut la alin. (2), primarii vor transmite agențiilor teritoriale, atât în scris, cât și în format electronic, situația centralizatoare privind titularii ajutoarelor, pe fiecare sistem de încălzire, situație care va conține și venitul mediu net lunar pe membru de familie/al persoanei singure, după caz, și valoarea ajutorului pentru încălzire calculată potrivit prevederilor art. 7.

(4) În cazul ajutoarelor pentru încălzire prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a)-c), situația centralizatoare prevăzută la alin. (3) se transmite atât în scris, cât și în format electronic și furnizorilor de energie termică în sistem centralizat, de gaze naturale/energie electrică și asociațiilor de proprietari/locatari, caz în care aceasta cuprinde și valoarea ajutorului calculată în condițiile prevederilor art. 7, denumirea și datele de identificare ale furnizorului, respectiv codul de client al solicitantului.

(5) Dispozițiile primarului conțin numele și prenumele titularului, cuantumul ajutorului pentru încălzire acordat în condițiile prevăzute la art. 7, perioada de acordare a acestuia, iar în cazul beneficiarilor care utilizează combustibili solizi și/sau petrolieri, și data efectuării plății acestuia.

(6) Pentru solicitanții care nu îndeplinesc condițiile de acordare a ajutorului pentru încălzire, în termenul prevăzut la alin. (2) primarii le comunică acestora dispoziția motivată privind respingerea cererii.

(7) În situația în care consumatorii vulnerabili îndeplinesc condițiile de acordare a ajutorului pentru încălzire pe parcursul sezonului rece, stabilirea dreptului se face prin dispoziție a primarului, după cum urmează:

a) Începând cu luna depunerii cererii, pentru cei care au depus documentele până la data de 20 a lunii respective;

b) Începând cu luna următoare, pentru cei care au depus documentele după data prevăzută la lit. a);

c) Începând cu luna depunerii cererii, pentru beneficiarii de ajutor social al căror drept de ajutor social este stabilit începând cu acea lună, indiferent de data la care a fost depusă cererea.

(8) Dispoziția primarului prevăzută la alin. (7) se comunică titularului în termen de 5 zile de la emitere, prevederile alin. (3) și (4) aplicându-se în mod corespunzător.

Articolul 18

(1) Dreptul la ajutorul pentru încălzire poate fi solicitat odată cu cel de ajutor social și/sau cu cel de alocație pentru susținerea familiei, potrivit prevederilor art. 9 alin. (5)² din Legea nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În situația în care familia beneficiară de ajutor social, conform Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare, și/sau de alocație pentru susținerea familiei, conform Legii nr. 277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, solicită, ulterior stabilirii acestor drepturi, și ajutorul pentru încălzire prevăzut de prezenta lege, acesta se acordă luând în considerare documentele doveditoare privind componența familiei și veniturile membrilor acesteia, depuse de titular pentru acordarea dreptului la ajutor social și/sau la alocația pentru susținerea familiei.

(3) Stabilirea dreptului la ajutorul pentru încălzire în situația prevăzută la alin. (2) se face cu condiția ca la data depunerii cererii familia să fie în plată a cel puțin unuia dintre drepturile la ajutor social și/sau la alocație pentru susținerea familiei.

(4) În situația familiilor al căror drept la ajutor social și/sau la alocație pentru susținerea familiei a încetat sau, după caz, este suspendat conform legii, dreptul la ajutorul pentru încălzire se acordă cu respectarea prevederilor art. 14 alin. (1).

(5) Formularul de cerere pentru solicitarea ajutorului pentru încălzire în situația prevăzută la alin. (2) este cel prevăzut la art. 18¹ alin. (5) din Legea nr. 277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Cererea prevăzută la alin. (5) se depune potrivit prevederilor art. 16, prevederile art. 17 aplicându-se în mod corespunzător.

(7) Pentru situația prevăzută la alin. (1), dispoziția primarului conține acordarea tuturor drepturilor solicitate.

Articolul 19

(1) Titularii ajutoarelor pentru încălzire sunt obligați să comunice primarului orice modificare intervenită în componența familiei și a veniturilor acesteia, în termen de 5 zile de la data la care a intervenit modificarea.

(2) Comunicarea modificărilor prevăzute la alin. (1) se face prin depunerea unei noi declarații pe propria răspundere, individual sau prin asociațiile de proprietari/locatari.

(3) În cazul modificărilor prevăzute la alin. (1), primarul va emite o nouă dispoziție cu privire la modificarea valorii ajutorului pentru încălzire calculat în condițiile prezentei legi.

(4) Modificările sau, după caz, încetarea dreptului la ajutorul pentru încălzire, prevăzute la alin. (3), se fac începând cu luna următoare celei în care au intervenit modificările potrivit alin. (1).

(5) Primarul comunică titularului ajutorului pentru încălzire dispoziția prevăzută la alin. (3) în termen de 5 zile de la data emiterii acesteia, direct sau, după caz, prin intermediul asociațiilor de proprietari/locatari.

(6) În termenul prevăzut la alin. (5), primarul transmite furnizorilor, asociațiilor de proprietari/locatari, precum și agențiilor teritoriale situația privind modificările prevăzute la alin. (3) sau, după caz, încetarea dreptului la ajutorul pentru încălzire, atât în scris, cât și în format electronic.

Articolul 20

(1) Lunar, până cel târziu la data de 3 a fiecărei luni, reprezentantul furnizorului de energie termică ori de gaze naturale/energie electrică împreună cu reprezentantul asociației de proprietari/locatari, respectiv cu implicarea managerului energetic pentru localități al primăriei, atestat conform Legii nr. 121/2014, cu modificările și completările ulterioare, dacă există angajat la nivelul primăriei, după caz, stabilesc consumul general de energie termică sau de gaze naturale/energie electrică.

(2) În cazul în care contorizarea consumului nu este individuală la stabilirea consumului general, persoanele prevăzute la alin. (1) încheie un proces-verbal constatator al cărui model se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(3) Pe baza datelor cuprinse în procesul-verbal constatator, asociația de proprietari/locatari defalcă consumul general pe consumatori individuali.

(4) În cazul prevăzut la alin. (2), până la data de 5 a fiecărei luni, asociația de proprietari/locatari transmite furnizorilor prevăzuți la alin. (1) situația centralizatoare cuprinzând consumurile defalcate pentru beneficiarii de ajutor pentru încălzire.

(5) Prevederile alin. (1)-(4) nu se aplică furnizorilor cu un număr de peste 1.000 de clienți, precum și în situația existenței de contoare individuale sau repartitoare de costuri pentru încălzire în cazul energiei termice ori în situațiile în care reglementările legale în domeniul energiei termice sau al gazelor naturale dispun altfel.

Articolul 21

(1) Pe baza situațiilor centralizatoare prevăzute la art. 17 alin. (3) și (4) și la art. 20 alin. (4), respectiv a consumului efectiv înregistrat de consumatorii vulnerabili individuali, până la data de 10 a fiecărei luni, furnizorii de energie termică calculează cuantumul efectiv al ajutorului pentru energie termică, cu respectarea prevederilor art. 6.

(2) În cazul asociațiilor de proprietari/locatari, furnizorii de energie termică în sistem centralizat transmit lunar factura reprezentând consumul general de energie termică la nivel de asociație, precum și cuantumul total al ajutoarelor pentru încălzire calculate potrivit alin. (1), în termen de maximum 2 zile de la realizarea calculului.

(3) Factura prevăzută la alin. (2) este însoțită de situația detaliată cuprinzând beneficiarii ajutorului pentru energie termică și cuantumul efectiv al acestuia, defalcat pe surse de finanțare, respectiv din bugetul de stat și din bugetul local, în condițiile art. 6 și 8, precum și suma individuală de plată.

(4) În cazul consumatorilor vulnerabili titulari de contracte individuale de furnizare, încheiate între furnizor și proprietari, sau convenții de facturare individuală, anexe la contractul de furnizare/prestare încheiat cu asociația de proprietari, furnizorii de energie termică în sistem centralizat transmit lunar, în termenul prevăzut la alin. (2), facturile reprezentând consumul de energie termică care cuprind contravaloarea acestuia, defalcată pe surse de finanțare, respectiv din bugetul de stat și din bugetul local, în condițiile art. 6 și 8, precum și suma individuală de plată.

(5) Pe baza situației prevăzute la alin. (3) și a facturilor prevăzute la alin. (4), furnizorii de energie termică elaborează borderoul centralizator care se transmite primarului pentru certificare și constituie document de plată. După certificare, borderoul se transmite agențiilor teritoriale în vederea decontării și este inclus de către primării în Programul anual de îmbunătățire a eficienței energetice (PIEE), punând în evidență în mod distinct nivelul

agregat al consumului energetic rezidențial aferent consumatorilor vulnerabili din total consum energetic rezidențial.

(6) Modelul borderoului prevăzut la alin. (5) se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Articolul 22

(1) Lunar, în termen de 10 zile de la data primirii facturii, asociațiile de proprietari/locatari au obligația de a defalca, pe consumatori individuali, cheltuielile privind energia termică, ținând cont de ajutorul pentru încălzire stabilit în condițiile prezentei legi.

(2) În cazul asociațiilor de proprietari/locatari care utilizează pentru încălzirea locuinței energie termică furnizată în sistem centralizat, defalcarea cheltuielilor prevăzute la alin. (1) se evidențiază într-un borderou care se transmite furnizorului în termen de maximum 2 zile de la întocmire.

(3) Asociația de proprietari/locatari are obligația de a evidenția lunar ajutorul pentru energie termică în tabelul cu cheltuielile de întreținere.

Articolul 23

(1) Pe baza situațiilor centralizatoare prevăzute la art. 17 alin. (3) și (4) și la art. 20 alin. (4), respectiv a consumului stabilit conform clauzelor contractuale ale locurilor de consum aferente consumatorilor vulnerabili individuali, lunar, furnizorii de gaze naturale și, respectiv, de energie electrică calculează cuantumul ajutorului pentru gaze naturale, respectiv pentru energie electrică, cu respectarea prevederilor art. 6.

(2) În cazul asociațiilor de proprietari/locatari titulare de contracte de furnizare a gazelor naturale, furnizorii transmit factura reprezentând valoarea consumului general de gaze naturale la nivelul asociației de proprietari /locatari și, după caz, suma de plată, calculată ca diferență între valoarea consumului general și suma totală a ajutoarelor pentru încălzire calculate potrivit prevederilor alin. (1), în termen de maximum 2 zile de la realizarea calculului.

(3) Factura prevăzută la alin. (2) este însoțită de situația detaliată cuprinzând beneficiarii ajutorului pentru gaze naturale și cuantumul efectiv al acestuia defalcat pe surse de finanțare, respectiv din bugetul de stat și din bugetul local, precum și suma individuală de plată ce urmează a fi suportată de beneficiar ca diferență dintre contravaloarea consumului înregistrat conform art. 20 alin. (4) și ajutorul efectiv.

(4) În cazul consumatorilor vulnerabili, titulari de contracte/convenții individuale, furnizorii de gaze naturale și, respectiv, de energie electrică transmit facturile reprezentând consumul de gaze naturale, respectiv de energie electrică, care vor conține, defalcat, ajutorul pentru gaze naturale sau ajutorul pentru energie electrică, după caz, precum și suma individuală de plată stabilită ca diferență între contravaloarea consumului și ajutorul pentru încălzire calculat în condițiile prevederilor alin. (1).

(5) Pe baza situației prevăzute la alin. (3) și a facturilor prevăzute la alin. (4), furnizorii de gaze naturale, respectiv de energie electrică întocmesc borderoul centralizator, care se transmite primarului pentru certificare și constituie document de plată. După certificare, borderoul se transmite agențiilor teritoriale în vederea decontării și este inclus de către primării în Programul anual de îmbunătățire a eficienței energetice (PIEE), punând în evidență în mod distinct nivelul agregat al consumului energetic rezidențial aferent consumatorilor vulnerabili din total consum energetic rezidențial.

(6) Modelul borderoului prevăzut la alin. (5) se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Articolul 24

(1) Lunar, în termenul stabilit prin contractul de furnizare/ convenție, după primirea facturii, asociațiile de proprietari/locatari au obligația de a defalca, pe consumatori individuali, cheltuielile privind gazele naturale, ținând cont de ajutorul pentru încălzire stabilit în condițiile prezentei legi.

(2) Defalcarea cheltuielilor prevăzute la alin. (1) se evidențiază într-un borderou care se transmite furnizorului în termen de maximum 2 zile de la data întocmirii acestuia, dar nu mai mult de 5 zile de la data primirii facturii.

(3) Asociația de proprietari/locatari are obligația de a evidenția lunar ajutorul pentru gaze naturale în tabelul cu cheltuielile de întreținere.

Secțiunea a 4-a

Suplimentul pentru energie - mod de stabilire și acordare

Articolul 25

(1) Familiile și persoanele singure ale căror venituri sunt de până la valoarea prevăzută la art. 7 alin. (2) beneficiază lunar, inclusiv în perioada sezonului rece, de un supliment pentru energie în sumă fixă, acordat în funcție de sursele de furnizare a energiei utilizate, în cuantum de:

- a) 30 lei/lună pentru consumul de energie electrică;
- b) 10 lei/lună pentru consumul de gaze naturale;
- c) 10 lei/lună pentru consumul de energie termică;
- d) 20 lei/lună pentru consumul de combustibili solizi și/sau petrolieri.

- (2) Suplimentul pentru energie se acordă lunar, pe tot parcursul anului, și se plătește astfel:
- a) furnizorului, dar nu mai mult decât consumul facturat, în cazul suplimentului prevăzut la alin. (1) lit. a)-c);
 - b) direct titularului, în cazul suplimentului prevăzut la alin. (1) lit. d).
- (3) Suplimentul pentru energie poate fi solicitat împreună cu ajutorul pentru încălzirea locuinței sau separat, atunci când sunt îndeplinite condițiile de acordare, cu respectarea prevederilor art. 7.
- (4) Suplimentul pentru energie se acordă cumulat în funcție de sursele de furnizare a energiei utilizate.
- (5) În situația în care singura sursă de energie utilizată este energia electrică, cuantumul suplimentului este de 70 lei/lună.

Articolul 26

- (1) Pentru solicitarea suplimentului pentru energie, familiile și persoanele singure depun la primăria în a cărei rază teritorială au locuința o cerere și declarație pe propria răspundere privind, după caz, componența familiei și veniturile realizate de membrii acesteia. În situația în care se solicită și ajutorul pentru încălzire se va depune o singură cerere și declarație pe propria răspundere.
- (2) În termen de maximum 30 de zile de la data depunerii cererii, primarul emite dispoziția de acordare sau de respingere a cererii, pe care o comunică titularului și furnizorului în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, prevederile art. 14 alin. (3)-(5) aplicându-se în mod corespunzător.
- (3) Dreptul la suplimentul pentru energie se stabilește aplicând în mod corespunzător prevederile art. 17 alin. (7).
- (4) Modelul cererii se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Articolul 27

Pentru efectuarea plății suplimentului pentru energie, prevăzut la art. 25 alin. (1) lit. a)-c) și alin. (2), prevederile art. 21-24 se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea a 5-a

Finanțarea și plata ajutorului pentru încălzire și a suplimentului pentru energie

Articolul 28

- (1) Fondurile necesare pentru plata ajutorului pentru încălzire prevăzut la art. 6 alin. (2) lit. a)-c) și a suplimentului pentru energie prevăzut la art. 25 se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.
- (2) Fondurile necesare pentru plata ajutorului pentru încălzire, prevăzut la art. 6 alin. (2) lit. d), se asigură din transferuri de la bugetul de stat către bugetele locale, prevăzute în bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.
- (3) Fondurile necesare pentru plata drepturilor, prevăzute la art. 9, se asigură din bugetele locale.
- (4) Cheltuielile administrative privind stabilirea, modificarea sau încetarea dreptului la ajutorul pentru încălzire și la suplimentul pentru energie, precum și pentru tipărirea formularului de cerere și declarație pe propria răspundere privind componența familiei și veniturile acesteia se asigură din bugetele locale.

Articolul 29

- (1) Decontarea sumelor cu titlu de ajutor pentru încălzire, prevăzut la art. 6 alin. (2) lit. a)-c), și a suplimentului pentru energie se realizează lunar de către agențiile teritoriale pe baza borderoului centralizator prevăzut la art. 21 alin. (5) și art. 23 alin. (5).
- (2) Decontarea sumelor cu titlu de ajutor pentru combustibili solizi și/sau petrolieri, prevăzut la art. 6 alin. (2) lit. d), se face o singură dată pentru tot sezonul rece sau pentru lunile rămase din sezonul rece, în situația prevăzută la art. 17 alin. (7).
- (3) În vederea plății ajutorului pentru combustibili solizi și/sau petrolieri în condițiile prevederilor alin. (2), primarii transmit agențiilor teritoriale situația centralizatoare prevăzută la art. 17 alin. (3), actualizată lunar conform prevederilor art. 17 alin. (7).

Articolul 30

- (1) Pentru sumele cu titlu de ajutor pentru încălzire aferente sezonului rece anterior, termenele-limită până la care se poate solicita plata acestora de către primari, respectiv furnizori, în anul curent, sunt:
- a) până cel târziu la data de 30 aprilie, în cazul ajutorului pentru combustibili solizi și/sau petrolieri;
 - b) până cel târziu la data de 31 iulie, în cazul ajutorului pentru energie termică, energie electrică și gaze naturale.
- (2) Decontarea ajutoarelor pentru încălzire se face în funcție de valoarea consumului, dar numai în limita ajutorului maxim la care titularul este îndreptățit, aprobat pentru lunile sezonului rece.
- (3) Ulterior datelor prevăzute la alin. (1), sumele cu titlu de ajutor pentru încălzire care nu au fost solicitate pentru decontare la Ministerul Muncii și Protecției Sociale se suportă din bugetele locale.

Articolul 31

Sumele reprezentând cheltuielile pentru încălzire plătite direct de consumatorii vulnerabili, precum și ajutoarele pentru încălzire și suplimentul pentru energie achitate de agențiile teritoriale sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale, în condițiile prezentei legi, se colectează astfel:

- a) în conturile de tip ESCROW, prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2001 privind reglementarea unor măsuri de asigurare a fondurilor necesare în vederea furnizării energiei termice și a gazelor naturale pentru populație, aprobată cu modificări prin Legea nr. 84/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul energiei termice;
- b) în contul indicat de furnizor, în cazul gazelor naturale și al energiei electrice.

Secțiunea a 6-a Verificare și monitorizare

Articolul 32

(1) Borderoul centralizator prevăzut la art. 21 alin. (5) și art. 23 alin. (5), precum și situațiile centralizatoare prevăzute la art. 17 alin. (3) se transmit agențiilor teritoriale și în format electronic.

(2) Pe baza documentelor prevăzute la alin. (1), agențiile teritoriale elaborează baza de date cu beneficiarii ajutoarelor pentru încălzire și ai suplimentului pentru energie, precum și cu sumele acordate cu acest titlu.

Articolul 33

(1) În situația în care familia sau persoana singură care beneficiază de ajutor pentru încălzire ori supliment pentru energie refuză să furnizeze informațiile și documentele necesare pentru întocmirea anchetei sociale prevăzute la art. 14 alin. (5) și (7), aceste măsuri de sprijin nu se mai acordă.

(2) În cazul în care, în urma anchetelor sociale efectuate în condițiile prevăzute la art. 14 alin. (6), se constată că la completarea cererii și declarației pe propria răspundere privind componența familiei și veniturile acesteia, familia sau persoana singură care beneficiază de ajutor pentru încălzire sau supliment pentru energie nu a declarat corect numărul membrilor de familie, veniturile ori bunurile deținute, dreptul la ajutorul pentru încălzire și /sau la suplimentul pentru energie încetează începând cu luna următoare, iar sumele plătite necuvenit cu acest titlu se recuperează în condițiile legii.

(3) Agențiile teritoriale pot efectua oricând verificări cu privire la condițiile care au stat la baza acordării ajutorului pentru încălzire și/sau a suplimentului pentru energie, precum și a îndeplinirii de către titular a obligației prevăzute la art. 19 alin. (1).

(4) Sumele acordate necuvenit cu titlu de ajutor pentru încălzire sau de supliment pentru energie, plătite din bugetul de stat, se recuperează în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2014 pentru reglementarea unor măsuri privind recuperarea debitelor pentru beneficiile de asistență socială, precum și pentru modificarea art. 101 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, aprobată cu modificări prin Legea nr. 266/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Recuperarea sumelor plătite necuvenit cu titlu de ajutor pentru încălzire, prevăzut la art. 6 alin. (2), și de supliment pentru energie, prevăzut la art. 25, se face prin decizie a directorului executiv al agenției teritoriale.

(6) În situația în care, cu prilejul verificărilor dispuse de primar sau efectuate de către agențiile teritoriale, se constată că cele declarate de solicitantul ajutorului pentru încălzire și/sau al suplimentului pentru energie nu corespund realității și se apreciază că sunt indicii cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, organul constator are obligația să sesizeze organele de urmărire penală.

(7) În vederea urmăririi respectării condițiilor de acordare a dreptului la ajutor pentru încălzire și la suplimentul pentru energie, primarii dispun efectuarea de anchete sociale la interval de 6 luni sau ori de câte ori este nevoie. În situația în care beneficiarii de ajutor pentru încălzire și supliment pentru energie sunt și beneficiari ai ajutorului social prevăzut de Legea nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare, și/sau ai alocației pentru susținerea familiei prevăzute de Legea nr. 277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ancheta socială se efectuează o singură dată, pentru toate beneficiile de asistență socială acordate.

(8) În cazul în care, în urma anchetei prevăzute la alin. (7), se constată situații ce conduc la modificarea cuantumului, suspendarea sau încetarea dreptului la ajutorul pentru încălzire și la suplimentul pentru energie, primarul emite o nouă dispoziție scrisă, pe care o comunică agenției teritoriale în termen de 5 zile de la emitere.

Articolul 34

(1) Ministerul Muncii și Protecției Sociale monitorizează și controlează, prin personalul împuternicit și prin instituțiile abilitate din subordine, aplicarea prevederilor prezentei legi cu privire la acordarea ajutorului pentru încălzire și a suplimentului pentru energie.

(2) Ministerul Muncii și Protecției Sociale evaluează și prezintă atât Guvernului, cât și Parlamentului, o dată la 2 ani, până la data de 30 iunie, o situație privind evoluția numărului de beneficiari, valoarea de referință a ajutorului pentru încălzirea locuinței prevăzută la art. 7 alin. (3) în raport cu evoluția prețurilor la energie în funcție de

sursele de furnizare, cât și cuantumul pentru acordarea suplimentului pentru energie prevăzut la art. 25 alin. (1) raportat la venitul beneficiarilor de ajutoare financiare și non-financiare.

(3) La solicitarea agențiilor teritoriale, primarii, furnizorii/distribuitorii de energie termică, gaze naturale și energie electrică, precum și celelalte instituții implicate au obligația de a furniza date și informații cu privire la aplicarea prevederilor prezentei legi.

(4) Primarii, precum și celelalte instituții implicate au obligația de a pune la dispoziția organelor de control ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, precum și ale Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială documentele care au stat la baza stabilirii dreptului la ajutorul pentru încălzire, iar furnizorii/distribuitorii de energie termică, gaze naturale și energie electrică, documentele pe baza cărora au înscris în facturi ajutorul pentru încălzire, inclusiv copii după facturile emise beneficiarilor.

(5) Organele de control ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale pot efectua în caz de autosesizare sau la solicitarea unor terți anchete sociale ori verificări la domiciliul beneficiarilor, pentru stabilirea veridicității informațiilor din anchetele sociale.

(6) Ministerul Muncii și Protecției Sociale coordonează la nivel național baza de date cu beneficiarii ajutoarelor, consumul și costul energetic anual, pentru o evidență clară la nivel național a consumului energetic total agregat aferent consumatorilor vulnerabili, din total consum energetic rezidențial. Baza de date, sub formă anonimată, va putea fi accesată de diferite entități publice și private din România pentru inițierea, accesarea și derularea unor proiecte de cercetare-inovare-diseminare în folosul consumatorului vulnerabil și pentru eradicarea fenomenului de sărăcie energetică.

Secțiunea a 7-a

Alte măsuri de protecție socială

Articolul 35

Pentru consumatorii vulnerabili prevăzuți la art. 4 alin. (1), măsurile de protecție socială prevăzute la art. 2, altele decât ajutorul pentru încălzire și suplimentul pentru energie prevăzute de prezenta lege, se stabilesc după cum urmează:

- a) pe bază de programe naționale, finanțate din bugetul de stat, aprobate prin hotărâre a Guvernului;
- b) pe bază de programe locale, suportate din bugetele locale, aprobate prin hotărâri ale consiliilor locale /consiliilor județene;
- c) pe bază de proiecte susținute din fonduri europene, conform regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul programului și, respectiv, al ghidurilor solicitantului;
- d) prin ordin al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, pentru măsurile de sprijin non-financiare și care vizează facilități acordate prin intermediul furnizorilor.

Capitolul IV

Contravenții și sancțiuni

Articolul 36

(1) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei nerespectarea de către primar a dispozițiilor prevăzute la art. 14 alin. (5) și art. 19 alin. (4).

(2) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei următoarele fapte:

- a) neîntocmirea de către personalul serviciului public de asistență socială a documentațiilor specifice, inclusiv a proiectelor de dispoziție, precum și nedepunerea acestora, spre a fi semnate de primar, în termenele prevăzute la art. 14 alin. (7), art. 15 alin. (1) și art. 17 alin. (2) și (7);
- b) nerespectarea de către primar a dispozițiilor prevăzute la art. 17, art. 19 alin. (3), (5) și (6);
- c) nerespectarea de către furnizor a prevederilor art. 6 alin. (5), art. 20 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (1)-(5) și art. 23 alin. (1)-(5);
- d) nerespectarea de către asociația de proprietari/locatari a dispozițiilor art. 20 alin. (1)-(4), art. 22 alin. (3) și art. 24 alin. (3);
- e) nerespectarea de către titular a prevederilor art. 14 alin. (3) și art. 19 alin. (1).

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac după cum urmează:

- a) de către inspectorii sociali, pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) și alin. (2) lit. a);
- b) de către primari, persoanele împuternicite de aceștia, pentru contravențiile prevăzute la alin. (2) lit. b), c) și e).

(4) Constatarea contravențiilor se poate efectua și de către celelalte organe de control ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în cadrul controalelor de fond sau tematice proprii dispuse de ministrul muncii și protecției sociale, conform atribuțiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. e) din Hotărârea Guvernului nr. 81/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, cu completările ulterioare.

(5) În situația prevăzută la alin. (4), organul de control al Ministerului Muncii și Protecției Sociale notifică de îndată organul de control competent potrivit prevederilor alin. (3) în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de lege.

(6) Contravenientul poate achita, pe loc, prin derogare de la dispozițiile art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, sau în termen de cel mult 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de contravenție ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din minimul amenzii prevăzute la alin. (1) și (2), agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(7) Nerespectarea prevederilor art. 31 constituie contravenție și se sancționează potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 84/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) și (2) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Procesele-verbale întocmite de personalul prevăzut la alin. (3) lit. a) se depun în fotocopie la primarul comunei, orașului, municipiului sau sectorului municipiului București, după caz.

Articolul 37

Dispozițiile primarului privind acordarea, respingerea, modificarea sau încetarea ajutorului pentru încălzire și/sau a suplimentului pentru energie se pot ataca potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 38

(1) Aplicarea prevederilor prezentei legi se face cu respectarea prevederilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2020 pentru implementarea unor măsuri de simplificare administrativă în domeniul protecției sociale, precum și pentru acordarea unor drepturi și beneficii de asistență socială în domeniile de activitate în care se mențin restricții, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2020 privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică la nivelul autorităților și instituțiilor publice.

(2) Acordarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, încadrarea în categoriile de consumatori vulnerabili prevăzute la art. 4, solicitarea de informații prevăzută la art. 14 alin. (4) și (5), precum și utilizarea comunicării electronice între agențiile teritoriale, furnizori, autoritățile administrației publice locale și alte instituții care prelucrează date cu caracter personal se realizează cu respectarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46 /CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Articolul 39

(1) În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Muncii și Protecției Sociale elaborează normele metodologice de aplicare a prezentei legi, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(2) Prezenta lege se aplică de la data de 1 noiembrie 2021, cu următoarele excepții:

a) art. 43 pct. 28, care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I;

b) art. 43 pct. 1-26, 29-30, care intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările ulterioare.

(3) De la data aplicării prezentei legi se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 2 septembrie 2011, aprobată prin Legea nr. 92/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 40

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta lege.

Articolul 41

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, punctul 16 va avea următorul cuprins:

16. consumator vulnerabil - persoană singură/familie, client final aparținând unei categorii de clienți casnici care, din motive de sănătate, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, se află în risc de marginalizare socială și care, pentru prevenirea acestui risc, beneficiază de măsuri de protecție socială, inclusiv de natură financiară, și servicii suplimentare pentru a-și asigura cel puțin nevoile energetice minimale. Măsurile de protecție socială, precum și criteriile de eligibilitate pentru acestea se stabilesc prin acte normative;

2. La articolul 100, punctul 29 va avea următorul cuprins:

29. consumator vulnerabil - persoană singură/familie, client final aparținând unei categorii de clienți casnici, care, din motive de sănătate, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, se află în risc de marginalizare socială și care, pentru prevenirea acestui risc, beneficiază de măsuri de protecție socială, inclusiv de natură financiară, și servicii suplimentare pentru a-și asigura cel puțin nevoile energetice minimale. Măsurile de protecție socială, precum și criteriile de eligibilitate pentru acestea se stabilesc prin acte normative;

3. În tot cuprinsul legii, sintagma „client vulnerabil” se înlocuiește cu sintagma „consumator vulnerabil”.

Articolul 42

La articolul 8 din Ordonanța Guvernului nr. 27/1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei „Delta Dunării”, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 13 august 1997, cu modificările și completările ulterioare, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

Articolul 8

(1) Familiile cu domiciliul în una dintre localitățile situate pe teritoriul Rezervației Biosferei «Delta Dunării», prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 395/1996, cu modificările ulterioare, beneficiază de reducerea cu 50% din taxa/tariful pentru serviciul public de salubritate și apă potabilă furnizată din rețeaua publică, pentru consumurile casnice menajere, în limita unor consumuri normate pe familie, stabilite de către consiliile locale.

(2) Diferențele de tarif pentru serviciile privind livrarea apei potabile se suportă de la bugetul propriu al Consiliului Județean Tulcea.

Articolul 43

Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 882 din 3 noiembrie 2016, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (2), litera c) se abrogă.
2. La articolul 5, litera c) se abrogă.
3. La articolul 6 alineatul (1), literele j)-l) și litera v) se abrogă.
4. La articolul 9 alineatul (3), litera c) se abrogă.
5. La articolul 13, alineatul (3) se abrogă.
6. La capitolul II, secțiunea a 4-a - Stabilirea cuantumului suplimentului pentru locuire, cuprinzând articolele 20-27, se abrogă.
7. La articolul 29, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Cererea prevăzută la alin. (1) conține, în principal, date privind persoana îndreptățită, date privind componența familiei, veniturile realizate de membrii acesteia și bunurile deținute, tipul de locuință, numărul persoanelor care locuiesc la aceeași adresă de domiciliu sau reședință, precum și informații referitoare la situația educațională și profesională a persoanei îndreptățite, a membrilor de familie, precum și la nevoile speciale și situațiile particulare în care aceștia se află.

8. Articolul 31 se abrogă.

9. La articolul 33, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) În cazul solicitanților al căror venit mediu lunar/membru de familie se încadrează în limitele prevăzute la art. 9 alin. (3) lit. a) și/sau lit. b) se efectuează verificarea în teren a datelor și informațiilor declarate de solicitant, în termenul prevăzut la alin. (1).

10. La articolul 38, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) În termen de maximum 5 zile de la finalizarea verificării prevăzute la alin. (1) directorul executiv al agenției teritoriale pentru plăți și inspecție socială, în baza dispoziției primarului prevăzute la art. 36 alin. (3) și a verificărilor efectuate de personalul propriu, emite decizia de stabilire a dreptului, în care se menționează dispoziția primarului și cuantumul venitului minim de incluziune, defalcat pe componente.

11. La articolul 38, alineatul (5) se abrogă.

12. La capitolul III, secțiunea a 2-a - Modalități de facturare și plată a energiei termice furnizate în sistem centralizat și secțiunea a 3-a - Condițiile speciale de acordare a suplimentului pentru locuire, cuprinzând articolele 43-55, se abrogă.

13. La articolul 58, alineatul (2) se abrogă.

14. La articolul 66, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Pentru efectuarea activităților de verificare și monitorizare prevăzute la alin. (1), primarii, precum și celelalte instituții implicate în acordarea drepturilor prevăzute de prezenta lege au următoarele obligații:

15. La articolul 69, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Încetarea dreptului la venit minim de incluziune, a dreptului la ajutor de incluziune sau la ajutorul pentru familia cu copii se face începând cu luna următoare încetării sau constatării neîndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de prezenta lege, precum și în situația prevăzută la art. 33 alin. (5).

16. La articolul 72, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Fondurile necesare pentru plata măsurilor de protecție socială prevăzute la art. 83 și 85 se asigură din bugetele locale.

17. La articolul 73, alineatele (2) și (3) se abrogă.

18. La articolul 74, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 74

(1) Plata venitului minim de incluziune se realizează pe bază de mandat poștal ori, după caz, în cont bancar sau prin orice alte mijloace electronice de plată disponibile.

19. Articolul 75 se abrogă.

20. Articolul 77 se abrogă.

21. La articolul 80, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 80

(1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de venit minim de incluziune, acordate din bugetele locale potrivit art. 83 și art. 85 lit. b), se recuperează de către organele fiscale locale de la titularul dreptului în termenul general de prescripție prevăzut la art. 2.517 din Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare.

22. La articolul 86 alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

d) cu amendă de la 1.000 de lei la 5.000 de lei, nerespectarea de către primar a prevederilor art. 33 alin. (3), art. 34 alin. (1), art. 36 alin. (1), art. 39 alin. (1), art. 40 alin. (2) și (4), art. 60 alin. (1), art. 62 alin. (3), art. 66 alin. (2), art. 69 alin. (4) și art. 71 alin. (1);

23. La articolul 86 alineatul (1), literele e) și f) se abrogă.

24. La articolul 86 alineatul (1), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

i) cu amendă de la 500 de lei la 2.000 de lei, fapta titularului dreptului de a completa cu date și informații incorecte formularul de cerere pentru acordarea dreptului, precum și nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 40 alin. (1) și art. 56.

25. La articolul 90, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 90

(1) Sumele constatate ca fiind primite necuvenit cu titlu de ajutor social acordat în baza Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, și de alocație pentru susținerea familiei acordate în baza Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nerecuperate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se recuperează în condițiile art. 78-80.

26. La articolul 94 alineatul (1), litera c) se abrogă.

27. La articolul 96, litera c) se abrogă.

28. Articolul 97 se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 97

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 octombrie 2022, cu excepția art. 95, care intră în vigoare la data de 1 februarie 2022.

29. Articolul 98 se abrogă.

30. Anexele nr. 1 și 2 se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

București, 16 septembrie 2021.

Nr. 226.

Anexa nr. 1

Consum mediu lunar de energie termică

Consum mediu zona rece					
Tip locuință/consum lunar Gcal	Ianuarie	Februarie	Martie	Noiembrie	Decembrie
1 cameră	1,01	0,84	0,74	0,82	0,91
2 camere	1,49	1,30	1,16	1,31	1,49
3 camere	1,94	1,70	1,52	1,70	1,94
≥ 4 camere	2,70	2,27	2,11	2,37	2,70
Consum mediu zona temperată					
Tip locuință/consum lunar Gcal	Ianuarie	Februarie	Martie	Noiembrie	Decembrie
1 cameră	0,91	0,76	0,67	0,75	0,82
2 camere	1,36	1,18	1,06	1,19	1,36
3 camere	1,76	1,55	1,38	1,55	1,76
≥ 4 camere	2,45	2,07	1,92	2,15	2,45
Consum mediu zona caldă					
Tip locuință/consum lunar Gcal	Ianuarie	Februarie	Martie	Noiembrie	Decembrie
1 cameră	0,82	0,68	0,61	0,67	0,74
2 camere	1,22	1,06	0,95	1,07	1,22
3 camere	1,59	1,39	1,24	1,39	1,58
≥ 4 camere	2,21	1,86	1,73	1,94	2,21

Anexa nr. 2

Repartizarea județelor pe zone de temperatură

Zone	Nr. crt.	Județul
Zona rece	1.	Harghita
	2.	Suceava
	3.	Covasna
	4.	Brașov
	5.	Bistrița-Năsăud
	6.	Bacău
	7.	Botoșani
	8.	Cluj
	9.	Vaslui
	10.	Neamț
	11.	Mureș
	12.	Sibiu
	13.	Hunedoara
	14.	Iași
	15.	Alba
Zona temperată	16.	Vrancea
	17.	Satu Mare
	18.	Dâmbovița
	19.	Argeș
	20.	Ialomița
	21.	Sălaj
	22.	Dolj
	23.	Maramureș
	24.	Galați

	25.	Prahova
	26.	Brăila
	27.	Buzău
	28.	Olt
	29.	Bihor
	30.	Teleorman
	31.	Iłfov
	32.	Gorj
Zona caldă	33.	Giurgiu
	34.	Tulcea
	35.	Vâlcea
	36.	Arad
	37.	Caraș-Severin
	38.	București
	39.	Călărași
	40.	Timiș
	41.	Mehedinți
	42.	Constanța

